

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ардчилсан намын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Цахим хаяг: info@mindug.mn Улаанбаатар хот. 2025 он	Миндүг аудит ХХК-ийн	
	Гүйцэтгэх захирал:	С.Энхтөр
	Утас: 95957791	Цахим хаяг: Director@mindug.mn
	Аудитын менежер:	Г.Уранбилэг
	Утас: 90890033	Цахим хаяг: info@mindug.mn
	Аудитор:	Б.Бүзмаа, Л.Оюунбилэг
		Цахим хаяг: buzmaa@mindug.mn
		Т.Цагаанбаяр, Н.Ичинхорлоо
		Ж.Мөнхшүр, Д.Сарнай
		Л.Золбоо, Ц.Номингоо
		Цахим хаяг: info@mindug.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	8
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	20
4.1 Ерөнхий зүйл	20
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ..	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	20
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	21
5.1 Зөвлөмж	21
5.4 Зөвлөмж	21
5.5 Зөвлөмж	22
5.6 Зөвлөмж	22
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

НББОУС	Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
СЕХ	Сонгуулийн Ерөнхий Хороо

ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ КОМПАНИ

2025 оны 03 сарын 14 өдөр

Дугаар 25-Т/03

Улаанбаатар хот

“АРДЧИЛСАН НАМ”-ЫН УДИРДЛАГАД

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн тухай тайлан

Дүгнэлт

Бид “АРДЧИЛСАН НАМ”-ын /цаашид нам гэх/ 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн байдлын тайлан, дэлгэрэнгүй орлого, үр дүнгийн тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, санхүүгийн тайлангийн тодруулга болон нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлогын хураангуй, бусад тайлбар тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр, “АРДЧИЛСАН НАМ”-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх санхүүгийн тайлан нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын заавар, журмын дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн болно. Эдгээр стандартын дагуу бид хүлээх үүрэг хариуцлагаа энэхүү аудитын тайлангийн Аудиторын үүрэг хариуцлага хэсэгт багтаан харуулсан. Бидний хувьд, санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн стандартын шаардлагуудын дагуу тус Намаас хараат бус бөгөөд бид эдгээр шаардлагын ёс зүйтэй холбоотой бусад үүрэг хариуцлагаа биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан нотлох зүйл нь бидний дүгнэлтэд зохистой үндэслэл болж чадна гэдэгт итгэлтэй байна.

Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчимтай холбоотой асуудлууд

Тасралтгүй үйл ажиллагаатай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал үүссэн тохиолдол бидэнд ажиглагдаагүй болно. Цаашид үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулна гэсэн төсөөллөөр тайлангаа бэлтгэсэн байна.

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 4-р хороо,
Хиймөр хотхон, 4-7 байр, 7-1 тоот
Утас: 91160110, 95957791
И-Мэйл: info@mindug.mn, director@mindug.mn

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр, тайлант жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитад хамгийн ихээр нөлөө үзүүлэхүйц асуудлууд нь аудитын гол асуудлууд болдог. Эдгээр асуудлууд нь санхүүгийн тайланг бүхэлд нь хамарсан, аудитын ажлын агуулга болон дүгнэлтийн хэлбэрт тусгалаа олсон бөгөөд эдгээр асуудал дээр бид тусад нь санал дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Бусад мэдээлийн хувьд удирдлага хариуцах бөгөөд жилийн санхүүгийн тайланд орсон боловч бидний гаргасан аудиторын тайланд ордоггүй. Бид бусад мэдээллийн талаар аливаа баталгаажилт гаргадаггүй.

Санхүүгийн тайланд засаглах удирдлага болон удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу гаргаж, үнэн зөв толилуулах нь бидний үүрэг хариуцлага бөгөөд энэхүү үүрэг, хариуцлагад аливаа алдаа, залилангийн улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй санхүүгийн тайланг бэлтгэх, толилуулахтай холбоотой дотоод хяналтын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлагууд багтана.

Ийнхүү санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага нь намын тасралтгүй үргэлжлэх чадварыг үнэлэх, тодруулга гаргах, намаа татан буулгах эсвэл үйл ажиллагааг нь зогсоох, өөр бусад арга хэмжээ авах зорилгогүй байгаа тохиолдолд нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчмын үндэслэлийг ашиглах болон тухайн зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулга хэлбэрээр бэлтгэх зэрэг үүрэг хүлээнэ.

Засаглах удирдлага нь намын санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Бидний үүрэг, хариуцлага бид хийж гүйцэтгэсэн аудитаа үндэслэн эдгээр санхүүгийн тайлангуудын талаар хараат бус дүгнэлт өгөх явдал юм. АОУС-аар санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилтэй илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй магадлагаа олж авахын тулд аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг биднээс шаарддаг.

Аудитын ажилд санхүүгийн тайлангийн дүн болон санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг нотлох зүйл олж авах горимуудыг гүйцэтгэх ажил болно. Аудитын явцад тус намд хэрэглэгдэж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн зарчмууд, удирдлагын хийсэн нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой тооцоолол, санхүүгийн тайлангуудын бодитой эсэхэд үнэлэлт өгөв. Мөн бид мэргэжлийн үл итгэх байдлыг баримтлан ажилласан. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авна.
- Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдлээс харьцангуй их

байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах зэрэг орно.

- Намын дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаарх ойлголт олж авдаг.
- Намын ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, удирдлагын хийсэн тооцоолол, тодруулгын зохистой байдлыг үнэлсэн.
- Намын тасралтгүй байх зарчимд материаллаг тодорхойгүй байдалд эргэлзээ үүссэн бол тодруулгын хэсэгт анхаарлаа хандуулж, тодруулгад хангалттай дурдаагүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудитын тайлан гарах өдөр хүртэл олж авсан баримт нотолгоондоо үндэслэн дүгнэлтээ гаргасан.
- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж, санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлсон.

Энэхүү тайлан нь Монгол улсын “Улс төрийн намын тухай” хууль /шинэчилсэн найруулга/-ын 38 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан Сонгуулийн төв байгууллага болон тус улс төрийн намын удирдлагад зориулагдсан ба аливаа өөр зорилго агуулаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд бусад этгээдийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Бид энэхүү Аудитын ажлыг хийж гүйцэтгэж, аудитын тайланг бэлтгэсэн болно.

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Санхүүгийн байдлын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	644,275,954.40	102,574,818.39
Авлага	12,990,164.00	25,090,164.00
Бараа материал	378,830,985.00	375,265,257.00
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	-	5,365,955.81
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	1,036,097,103.40	508,296,195.20
Үндсэн хөрөнгө	333,190,394.54	514,937,848.21
Биет бус хөрөнгө	5,932,750.35	11,205,796.35
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	14,574,793.00	14,574,793.00
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	353,697,937.89	540,718,437.56
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,389,795,041.29	1,049,014,632.76
Татвар,НДШ-ийн өр төлбөр	53,315,406.85	438,329,991.77
Богино хугацаат өр төлбөр	5,120,894.92	32,912,513.26
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	58,436,301.77	471,242,505.03
Бусад урт хугацаат өр төлбөр	667,106,480.96	30,606,480.96
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	667,106,480.96	30,606,480.96
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	725,542,782.73	501,848,985.99
Өмч	1,202,317,952.63	1,202,317,952.63
Хуримтлагдсан үр дүн	-538,065,694.07	-655,152,305.86
НИЙТ ӨМЧИЙН ДҮН	664,252,258.56	547,165,646.77
ӨР ТӨЛБӨР БА ӨМЧИЙН ДҮН	1,389,795,041.29	1,049,014,632.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Орлого, зардлын зүйл	Өмнөх үеийн дүн	Тайлант үеийн дүн
Намын гишүүний татвар	2,822,791,000.00	1,890,525,559.00
Сонгуульт гишүүний татвар	-	3,565,000,000.00
Мөнгөн хандив	444,971,800.00	207,762,000.00
Төрийн санхүүжилт	137,500,000.00	442,964,844.00
Төслийн санжүүжилт	368,000,000.00	-
Намын өөрийн орлого	421,186,782.33	44,680,696.16
Үйл ажиллагааны орлогын нийт дүн	4,194,449,582.33	6,150,933,099.16
Ажиллагсдын зардал	738,052,367.88	1,262,499,576.90
Үйл ажиллагааны урсгал зардал	2,509,638,998.94	4,432,062,533.05
Нийгмийн бүлгүүдийн улс төрийн оролцоог дэмжих сургалтын зардал	-	100,017,699.00
Намын гишүүдийн болон иргэдийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалтын зардал	-	85,572,500.00
Судалгаа хийх, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал	-	212,547,200.00
Сонгуулийн зардал	-	94,367,500.00
Бусад үйл ажиллагааны зардал	393,575,700.17	80,952,702.00
Үйл ажиллагааны зардлын нийт дүн	3,641,267,066.99	6,268,019,710.95
Үйл ажиллагааны үр дүн (1-2)	553,182,515.34	-117,086,611.79
Татварын өмнөх ашиг, алдагдал (3+3.1-3.2)	553,182,515.34	-117,086,611.79
Орлогын татварын зардал	125,130.85	-
Татварын дараах ашиг, алдагдал (4-5)	553,057,384.49	-117,086,611.79
Тайлант үеийн ашиг, алдагдал (6-7)	553,057,384.49	-117,086,611.79
Тайлант хугацааны нийт дэлгэрэнгүй орлогын дүн (8+9)	553,057,384.49	-117,086,611.79

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Үзүүлэлт	Өмнөх үеийн дүн	Тайлант үеийн дүн
Намын гишүүний татвар	3,072,929,700.00	1,890,525,559.00
Сонгуульт гишүүний татвар	5,000,000.00	3,565,000,000.00
Иргэний өгсөн мөнгөн хандив	811,438,900.00	195,766,000.00
Хуулийн этгээдийн өгсөн мөнгөн хандив	-	11,996,000.00
Төрийн санхүүжилт	137,500,000.00	442,964,844.00
Өөрийн хөрөнгийг захиран зарцуулах замаар олсон орлого	208,547,082.33	44,347,000.00
Бусад	55,500,000.00	-
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн	4,290,915,682.33	6,150,599,403.00
Ажиллагсдад төлсөн мөнгө	883,817,267.10	1,075,036,806.64
Ашиглалтын зардалд төлсөн	175,692,164.31	769,520,163.97
Төрийн санхүүжилтийн зардал	-	295,762,772.00
Хангамжийн зүйл худалдан авахад төлсөн	41,743,150.00	590,891,868.90
Бэлтгэн нийлүүлэгчдэд төлсөн мөнгө	293,771,643.00	1,180,376,115.20
Бусад	2,725,646,579.64	2,203,143,390.46
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	4,120,670,804.05	6,114,731,117.17
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	170,244,878.28	35,868,285.83
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	188,909,500.00
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	-	188,909,500.00
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн/2.4-2.8/	-	-188,909,500.00
Холбоотой талд өгөх өглөг	-	14,066,083,919.51
Хүүний орлого	-	333,696.16
Бусад	-	20,000,000.00
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн орлого	-	14,086,417,615.67
Холбоотой талд өгөх өглөг	-	14,475,077,537.51
Бусад	60,000,000.00	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	60,000,000.00	14,475,077,537.51
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн/3.4-3.7	-60,000,000.00	-388,659,921.84
Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ/1.18+2.9+3.8+4/	110,244,878.28	-541,701,136.01
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	534,031,076.12	644,275,954.40
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	644,275,954.40	102,574,818.39

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Өмчийн зүйл	Өмч	Хуримтлагдсан үр дүн	Нийт дүн
2023 оны 12 -р сарын 31-ны өдрийн үлдэгдэл	1,202,317,952.63	-1,091,123,078.56	111,194,874.07
Тайлант үеийн цэвэр ашиг, алдагдал		553,057,384.49	553,057,384.49
2023 оны 12 -р сарын 31-ны өдрийн үлдэгдэл	1,202,317,952.63	-538,065,694.07	664,252,258.56
Тайлант үеийн цэвэр ашиг, алдагдал		-117,086,611.79	-117,086,611.79
2024 оны 12-р сарын 31-ны өдрийн үлдэгдэл	1,202,317,952.63	-655,152,305.86	547,165,646.77

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТ ХИЙСЭН ҮНДЭСЛЭЛ, ЗОРИЛГО, ХҮРЭХ ҮРДҮН,

ЦАР ХҮРЭЭ, ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг. Үндэслэл

Улс төрийн намын тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.2-д “Сонгуулийн төв байгууллага энэ хуулийн 38 дугаар зүйлд заасны дагуу намын санхүүгийн тайланд аудитын хуулийн этгээдээр хараат бусаар дүгнэлт гаргуулах ажлыг зохион байгуулж, хяналт тавина” гэж заасан.

Хоёр. Зорилго

“Миндүг Аудит” ХХК нь Намын санхүүгийн тайланг нягтлан бодох бүртгэл, бусад баримт бичиг болон намын гүйцэтгэх төв байгууллагаас өгсөн тайлбар, тодруулгыг үндэслэн холбогдох Аудитын Олон Улсын Стандартын дагуу шалгаж, баталгаажуулан дүгнэлт тайлан гаргана.

Гурав. Хүрэх үр дүн

Улс төрийн намын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.-д “Нам жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа жил бүрийн 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Аудитын тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдээр дүгнэлт гаргуулан аудит хийсэн санхүүгийн тайланг Сонгуулийн төв байгууллагад хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу намуудын санхүүгийн тайланд аудит хийж хуульд заасан хугацаанд сонгуулийн төв байгууллагад хүргүүлсэн байх ба Улс төрийн намын тухай хуулийн хэрэгжилт хангагдана.

Дөрөв. Аудитын ажлын цар хүрээ

Бид аудитын явцад Аудитын Олон Улсын Стандарт, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт болон тэдгээрт нийцүүлэн эрх бүхий байгууллагаас гаргасан нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдох стандарт, заавар журам, аргазүй, мөн Аудитын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.3, Улс төрийн намын тухай хууль, Улс төрийн намын тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль, Улс төрийн намын санхүүгийн тайлангийн бүтэц, тайлагнах журам, Намд төрийн санхүүжилт олгох, шууд бус дэмжлэгийг шийдвэрлэх, намын санхүү болон үйл ажиллагааг тайлагнах, мэдээлэх, хяналт тавих журам, Төрийн аудитын тухай хууль, Монгол Улсын Их хурлын сонгуулийн тухай хууль, Аймаг, сум, нийслэл дүүргийн сонгуулийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журамд нийцүүлэн үнэн зөв гаргасан эсэх талаар аудит хийж, дүгнэлт гарган баталгаажуулсан.

АЖЛЫН ДААЛГАВАР, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦАР ХҮРЭЭ, ТАЙЛАН

3.1 Намын санхүүгийн тайлангийн аудитыг гүйцэтгэсэн, хянаж баталгаажуулсан

Санхүүгийн тайлангийн аудитыг 2025 оны 2 дугаар сарын 25-ны өдрөөс эхлэн 2025 оны 3 дугаар сарын 25-ны өдрийг хүртэл “Миндүг аудит” ХХК-ийн аудитын менежер Г.Уранбилэг, аудитор Б.Бүзмаа, Л.Оюунбилэг, хуульч Л.Золбоо, Ц.Номингоо, туслах аудитор Д.Сарнай Н.Ичинхорлоо, Т.Цагаанбаяр, Ж.Мөнхшүр нар хийж гүйцэтгэж, гүйцэтгэх захирал С.Энхтөр хяналт тавьж ажиллалаа.

3.2 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Ардчилсан Нам нь Хүн төрөлхтний нийтлэг хөгжлийн чиг хандлагыг эрхэмлэн Ардчилсан Үндсэн хуулийн суурь зарчмуудыг хамгаалж, ардчилсан хувьсгалын ололт амжилт, Монгол улсын нийгэм, улс төр, эдийн засгийн хөгжилд нэвтрүүлсэн дэвшилтэт санаачилга, өөрчлөлт шинэчлэлт, бүтээн байгуулалтаараа бахархаж, цаашдын бодлого, үйл ажиллагаандаа хувь хүний эрх чөлөө, эдийн засгийн эрх чөлөө, улс төрийн эрх чөлөө, шударга ёсны эрх чөлөө, үндэсний эрх чөлөө гэсэн үнэт зүйлсийг баримтлан эрхэм зорилгоо хэрэгжүүлэх үзэл баримтлалаар үйл ажиллагаагаа хэргэжүүлж байна.

Эрхэм зорилго нь: Хүн бүр хүсэл мөрөөдөлтэй, өрх бүр аз жаргалтай амьдрах хөгжлийн боломжийг дэмжсэн, иргэд нь эрх чөлөөтэй, эрх тэгш, хариуцлагатай, ардчилсан Монгол улсыг байгуулах. 2000 оны 12-р сарын 06-нд Монголын Ардчилсан Нам, Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам, Монголын Социал Демократ Нам, Монголын Сэргэн Мандлын Нам, Монголын Шашинтны Ардчилсан Нам нэгдэж одоогийн “Ардчилсан нам” болсон. Тус нам 1992-1996 онд “Ардчилсан холбоо эвсэл” байгуулан ажиллаж, 1996-2000, 2012-2016 онд УИХ-д олонхи болон засгийн эрх барьж байсан. Нийт Улаанбаатар хотын 9 дүүргүүд болон 21 аймгуудад, Нийслэл, Ахмадын холбоо, Ардчилсан залуучууд, Ардчилсан эмэгтэйчүүд, Ардчилсан оюутаны холбоо бүхий нийт 35 салбартай. 2024 оны 01-р сарын 01-ны байдлаар Тайлант онд 42 УИХ-ын гишүүн, нийт 172,000 гишүүнтэй байна.

3.3 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна.

- Улс төрийн намын тухай хууль. 2024 оны 04-р сарын 19
- Хөдөлмөрийн тухай хууль 2024-01-12, 2024-06-05
- Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль 2024-06-05
- Татварын ерөнхий хууль 2024-01-12, 2024-05-16, 2024-06-05
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль 2024-01-12
- Статистикийн тухай 2024-05-16-ний өдөр тус тус өөрчлөлт орсон.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.4 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ардчилсан Намын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Ардчилсан Нам нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй байна.

3.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Ардчилсан Намын 2024 оны санхүүгийн тайланг Улс төрийн намын тухай хуулийн 36,37-р зүйл заалт, Сангийн сайд, Сонгуулийн Ерөнхий Хорооны хамтарсан 2024 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 26-ны өдрийн А/243, 208-р тушаал, тогтоолоор баталсан “Улс төрийн намын санхүүгийн тайлангийн бүтэц, тайлагнах журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Анхан шатны баримтын бүрдэл бүрэн, Нягтлан бодох Бүртгэлийн алдааны залруулга хийгээгүй байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа хэвийн сайн явагдсан байна. Аудитад бүрдүүлэх материалын жагсаалтыг илгээн, жагсаалтын дагуу аудитад шаардлагатай баримт материалуудыг бүрэн ирүүлсэн. Нийт төв, 21 аймаг, нийслэл, 9 дүүрэг, 3 холбоо, нийт 35 салбар зөвлөлийн санхүүгийн тайлангуудыг аудитад бүрэн хамруулан шалгасан.

Тайлант хугацаанд шалгагдагч байгууллагын зөвхөн төв салбар нь нягтлан болох бүртгэлийн Эрхэт програм дээр гүйлгээ оруулан санхүүгийн тайлан гаргадаг.Холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй, боловсруулан батлуулж мөрдөх шаардлагатай.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 340.8 сая төгрөгөөр буюу 25 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	644.28	102.57	-541.70
Авлага	12.99	25.09	12.10
Бараа материал	378.83	375.27	-3.57
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	-	5.37	5.37
Үндсэн хөрөнгө	353.70	540.72	187.02
Нийт хөрөнгө	1,389.80	1,049.01	-340.78
Өр төлбөр	725.54	501.85	-223.69
Нийт эздийн өмч	664.25	547.17	-117.09
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,389.80	1,049.01	-340.78

Мөнгөн хөрөнгө данс: Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 102.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй. Үүний 14.1 сая төгрөг бэлэн мөнгө, 88.6 сая төгрөг харилцах дансанд байна. Төв салбар 4.3 сая төгрөг, Хөдөө орон нутгийн салбарууд 38.5 сая төгрөг,Нийслэл 26.1 сая төгрөг, 9 дүүргийн салбарууд 33.5 сая төгрөг, 3 холбоо 0.2 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл үлдсэнийг харилцах дансны үлдэгдлийн баталгаа болон бэлэн мөнгөний тооллогын баталгаагаар нотолсон байна. 2024 онд 212 иргэд 195.8 сая төгрөг, 2 хуулийн этгээд 12.0 сая төгрөг нийт 207.8 сая төгрөг хандивласан, намын гишүүний татвар 1,890.5 сая төгрөг, сонгуульт гишүүний татвар 3,565.0 сая төгрөг, төрийн санхүүжилт 443.0 сая төгрөг, түрээс болон бусад орлого 44.3 сая төгрөг, нийт 6,150.6 сая төгрөгийн санхүүжилт орсон ба үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 6,114.7 сая төг, хөрөнгө оруулалтын зардалд 188.9 сая төгрөг зарцуулсан, УИХ, болон аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ-д нэр дэвшигч гишүүд 14,066.1 сая төгрөгийг намын дансанд төвлөрүүлэн 14,066.1 сая төгрөг зарцуулсанийг санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээнд тусган толилуулсан байна. Өмнөх оны 389.0 сая төгрөгийн өр төлбөр төлсөн, 188.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авсан нь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 541.7 сая төгрөгөөр буурах шалтгаан болжээ.

Авлага: Авлагын данс 12.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн. Үүнд салбараас авах авлага 12.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 0.5 сая төгрөгийн өмнөх оны авлагыг барагдуулсан байна. Өмнөх оны 12.5 сая төгрөгийн барагдуулаагүй авлага байгаа нь эргэлтийн хөрөнгийн эргэцэд муу нөлөөтэй. Авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Бараа материал данс: Тайлант оны үлдэгдэлд хэвлэл сурталчилгааны материал 95.0 сая, хангамжийн материал 280.3 сая төгрөг нийт 375.3 сая төгрөгийн бараа материал бүртгэлтэй, 590.6 сая төгрөгийн бараа материалын орлого бүртгэж, 594.1 сая төгрөгийн бараа материал зарцуулсанаар 3.5 сая төгрөгөөр үлдэгдэл буурсаныг тооллого хийж, эд хариуцагчийн тооцоо бодсон акт үйлдэж баталгаажуулсан баримт ирүүлээгүй.

Бусад эргэлтийн хөрөнгө: Дансанд тайлант онд Ховд салбар 5.4 сая төгрөгийн хөрөнгө орлогоор бүртгэн тайланд тусгасан.

Үндсэн хөрөнгө данс: Тус дансанд 186.1 сая төгрөгийн компьютер дагалдах хэрэгсэл, 59.0 сая төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 201.2 сая төгрөгийн тавилга, эд хогшил, 81.5 сая төгрөгийн бусад хөрөнгө, 11.2 сая төгрөгийн биет бус хөрөнгө, 14.6 сая төгрөгийн бусад эргэлтийн бус хөрөнгө, 12.9 сая төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдэл байгуулсан, нийт 540.7 сая төгрөгийн үлдэх өртөг бүхий үлдэгдлийг тодруулга тайланд тусгасан. Үндсэн хөрөнгийн тооллого хийсэн үлдэгдэл баталгаажуулсан баримт материал ирүүлээгүй.

Өр төлбөр данс: Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 223.7 сая төгрөгөөр буурсан. Нийгмийн даатгалын байгууллагад 173.9 сая төгрөг, татварын байгууллагад 264.4 сая төгрөг, богино хугацаат өр, төлбөр 32.9 сая төгрөг байна. Бусад урт хугацаат өр төлбөр 636.5 сая төгрөгөөр буурч 30.6 сая төгрөг болсоныг тодруулга тайланд тусган нийт 501.8 сая төгрөгийн өр төлбөрөөс 438.3 сая төгрөгийн өр төлбөрийг тооцоо нийлсэн акт үйлдэн баталгаажуулсан байна.

3.6 Орлогын төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн төсөв

Улс төрийн намын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу намын орлогын эх үүсвэрийг тодорхойлдог ба тайлант хугацаанд Ардчилсан Нам нь орлогын төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн төсвийг нэгдсэн байдлаар гаргаж баталгаажуулаагүй тул энэ талаар хамаарах гүйлгээ, үр дүн байхгүй.

3.6.1 Орлогын төлөвлөлт

Энэ асуудлаар хамаарах гүйлгээ, үр дүн байхгүй.

3.6.2 Орлого, зардлын гүйцэтгэл

- Орлого үр дүнгийн тайлан.

Хүснэгт 2. Орлого үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлан /дэлгэрэнгүй/

/сая төгрөгөөр/

Орлого, зардлын зүйл	Өмнөх үеийн дүн	Тайлант үеийн дүн	Өсөлт бууралт	
			сая төгрөгөөр	Хувиар
Намын гишүүний татвар	2,822.79	1,890.53	-932.26	-33%
Сонгуульт гишүүний татвар	-	3,565.00	3,565.00	
Мөнгөн хандив	444.97	207.76	-237.21	-53%
Төрийн санхүүжилт	137.50	442.96	305.46	222%
Төслийн санхүүжилт	368.00	-	-368.00	-
Намын өөрийн орлого	421.19	44.68	-376.51	-89%
Үйл ажиллагааны орлогын нийт дүн	4,194.45	6,150.93	1,956.48	47%
Ажиллагсдын зардал	738.05	1,262.50	524.45	71%
Ашиглалтын зардал	73.38	131.69	58.31	79%

Харилцаа холбооны зардал	96.90	64.61	-32.29	-33%
Түлш, шатахуун, тээврийн зардал	142.28	214.12	71.84	50%
Харуул хамгаалалтын зардал	42.82	85.81	42.99	100%
Засварын зардал	63.20	154.10	90.90	144%
Цахим орчин ашигласны зардал	-	22.47	22.47	-
Бичиг хэргийн зардал	8.52	118.15	109.63	1,287%
Элэгдэлийн зардал	23.28	12.93	-10.35	-44%
Татвар, төлбөр, хураамжийн зардал	7.85	18.61	10.76	137%
Томилолтын зардал	5.31	102.66	97.35	1,833%
Банкиндах гүйлгээний хураамж, шимтгэл	0.85	1.16	0.31	36%
Аудит мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	8.56	45.96	37.40	437%
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	387.00	493.27	106.27	27%
Түрээсийн зардал	168.35	562.53	394.18	234%
Хэвлэл, сурталчилгааны зардал	384.91	805.20	420.29	109%
Хангамжийн материалын зардал	189.43	528.86	339.43	179%
Сургалт семинар	79.87	136.93	57.06	71%
Даатгалын төлбөрийн зардал	-	0.12	0.12	
Торгууль, нөхөн төлөөсийн зардал	-	0.60	0.60	
Төрөл бүрийн хандив тусламж, хувийн хэрэглээ	3.00	21.86	18.86	629%
Арга хэмжээ	498.95	232.26	-266.69	-53%
Баяр ёслол	53.13	42.91	-10.22	-19%
Бусад	272.05	635.25	363.20	134%
Нийгмийн бүлгүүдийн улс төрийн оролцоог дэмжих сургалтын зардал	-	100.02	100.02	
Намын гишүүдийн болон иргэдийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалтын зардал	-	85.57	85.57	
Судалгаа хийх, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал	-	212.55	212.55	
Сонгуулийн зардал	-	94.37	94.37	
Бусад үйл ажиллагааны зардал	393.58	80.95	-312.63	-79%
Үйл ажиллагааны зардлын нийт дүн	3,641.27	6,268.01	2,626.75	72%
Үйл ажиллагааны үр дүн (1-2)	553.18	- 117.09	-670.27	-121%

Нийт 33 салбар, хороодын орлого үр дүн нэгтгэгдсэн. Намын гишүүдийн татвар 1,890.5 сая төгрөг, сонгуульт гишүүний татвар 3,565.0, түрээсийн болон бусад орлого 44.7 сая төгрөг, төрийн санхүүжилт 443.0 сая төгрөг, иргэд, хуулийн этгээдийн мөнгөн хандив 207.8 сая төгрөг нийт 6,150.9 сая төгрөгийн орлого хуримтлуулан бүртгэсэн. Сонгуульт гишүүний татварыг тайлант хугацаанд татан төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны орлогоос 1,956.5 сая төгрөг буюу 47 хувиар өссөн үр дүн байна. 6,268.0 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал гарсан ба өмнөх оноос 2,626.8 сая төгрөгөөр буюу 72 хувиар зардал өссөн нь ажиллагсадын цалин, цалингаас тооцож төлөх нийгмийн даатгалийн шимтгэл, түрээсийн зардал өссөнтэй холбоотой байна.

- **Мөнгөн гүйлгээний тайлан**

Хүснэгт 3.Мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан /дэлгэрэнгүй/

/сая төгрөгөөр/

Орлого, зардлын зүйл	Өмнөх үеийн дүн	Тайлант үеийн дүн	Өсөлт бууралт сая төгрөгөөр	Өсөлт бууралт хувиар
Ажиллагсдын зардал	669.45	1,075.04	405.58	61%
НДШ-д	159.64	172.46	12.82	8%
Томилолтын зардал	75.31	102.66	27.34	36%
Ашиглалтын зардал	73.38	131.69	58.30	79%
Түрээсийн зардал	168.35	562.53	394.18	234%
Харуул хамгаалалтын зардал	42.82	85.81	42.99	100%
Харилцаа холбооны зардал	96.90	65.16	-31.74	-33%
Программ хангамжийн зардал	25.00	27.17	2.17	9%
Цахим орчин ашигласаны зардал	25.00	69.79	44.79	179%
Хангамжийн материалын зардал	483.42	539.05	55.63	12%
Бичиг хэргийн зардал	48.52	118.51	69.99	144%
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	387.00	543.42	156.42	40%
Хэвлэл, сурталчилгааны зардал	391.50	246.10	-145.40	-37%
Түлш, шатахуун, тээврийн зардал	142.28	214.12	71.84	50%
Засварын зардал	93.20	183.61	90.41	97%
Намын гишүүдийн болон иргэдийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалтын зардал	-	212.55	212.55	
Судалгаа хийх, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал	-	369.83	369.83	
Сонгуулийн зардал	-	80.95	80.95	
Хурлын арга хэмжээний зардал	498.95	503.41	4.46	1%
Сурталчилгааны зардал	-	214.52	214.52	
Бэлэг дурсгалын зардал	-	25.67	25.67	
Баяр ёслолын зардал	93.13	147.11	53.98	58%
IDU арга хэжээний зардал	-	100.02	100.02	

Нийгмийн бүлгүүдийн улс төрийн оролцоог дэмжих сургалтын зардал	102.87	222.94	120.07	117%
Аудит мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	8.56	45.96	37.40	437%
Татвар, төлбөр, хураамжийн зардал	7.85	18.61	10.75	137%
Даатгалын төлбөрийн зардал	-	0.12	0.12	
Торгууль, нөхөн төлөөсийн зардал	-	0.60	0.60	
Төрөл бүрийн хандив тусламж	13.00	24.16	11.16	86%
Банкиндах гүйлгээний хураамж, шимтгэл	0.85	1.16	0.31	37%
Бусад	513.69	10.03	-503.65	-98%
Үйл ажиллагааны зардлын нийт дүн	4,120.67	6,114.73	1,994.06	48%

Нийт 35 салбар, хороодоос 33 салбар, хороодын мөнгөн гүйлгээний тайлан нэгтгэгдсэн. Тайлант оны мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 644.3 сая төгрөг, гүйцэтгэлээр 2024 онд 211 иргэд 195.8 сая төгрөг, 2 хуулийн этгээд 12.0 сая төгрөг нийт 207.8 сая төгрөг хандивласан, намын гишүүний татвар 1,890.5 сая төгрөг, сонгуульт гишүүний татвар 3,565.0 сая төгрөг, төрийн санхүүжилт 443.0 сая төгрөг, түрээс болон бусад орлого 44.3 сая төгрөг, нийт 6,150.6 сая төгрөгийн санхүүжилт, хүүгийн орлого 0.3 сая төгрөг ба үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 6,114.7 сая төг, хөрөнгө оруулалтын зардалд 188.9 сая төгрөг зарцуулсан, УИХ, болон аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ-д нэр дэвшигч гишүүд 14,066.1 сая төгрөгийг намын дансанд төвлөрүүлэн 14,066.1 сая төгрөг зарцуулсан, урт хугацаат өр төлбөр барагдуулан 389.0 сая төгрөг зарцуулсаныг санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээнд тусган толилуулсан байна.

- **Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан**

Нийт 33 салбар, хороодын өмчийн өөрчлөлтийн тайлан нэгтгэгдсэн. Тайлант оны 117.1 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж, 547.2 сая төгрөгийн өмчийн дүнг тайланд тусгасан байна.

3.5.3 Улс төрийн намын тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар

- Улс төрийн намын Санхүүгийн тайлан болон үйл ажиллагаанд ирүүлсэн мэдээлийн түвшинд илэрсэн алдаа зөрчилгүй.
- Улс төрийн намын тухай хуулийн 36, 37.4 дугаар зүйлд заасан намын үйл ажиллагааны тайлан, мэдээллүүдийг бүрэн ирүүлсэн.
- Улс төрийн намын тухай хуулийн 37.4.1 Намын гишүүдийн тоо, Намын Хурлын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллүүдийг санхүүгийн тайланд хавсаргасан.
- Тайлант хугацаанд хандив болон гишүүдийн татвар, өөрийн үйл ажиллагаанаас олсон орлого, зардал гаргасан тухай тайлан мэдээ ирүүлсэн.

Хүснэгт 3. Хандивын тайлан мөнгөн хандив

/ төгрөгөөр/

Өгсөн огноо	ХАНДИВЛАГЧ ИРГЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ				Нийт хандив
	Регистрийн дугаар	Ургийн овог	Эцэг эхийн нэр	Өөрийн нэр	
1/15/2024	БИ87122619	Жантекей	Маутан	Ханат	240,000
1/15/2024	БЮ89031932	Төлек	Силам	Жанболат	240,000
1/15/2024	БИ67030711	Ботакхара	Шакей	Сейфуллин	240,000

1/15/2024	БГ74041516	Санырау	Шакей	Бауыржан	240,000
1/16/2024	БЛ67032269	Санырау	Хуанбай	Асылбек	240,000
1/16/2024	БЗ90010138	Хыстаубай	Хузайман	Кеншибай	240,000
1/16/2025	БА87410266	Санырау	Хантөре	Еркетай	240,000
1/16/2026	ФА64022277	Шеруши	Хузкей	Дармен	500,000
02/01/2024	УШ95101654	Ботахара	Болат	Тимур	500,000
2025.07.02	БЗ59110266	Шыбарайгыр	Унай	Өмирхан	150,000
03/04/2024	БЮ69110286	Ители	Ермекей	Харлыгаш	200,000
03/12/2024	БЮ72021413	Ботахара	Хадыс	Батырбек	680,000
03/18/2024	БЭ82032225	Ботахара	Аким	Гүлмайра	220,000
03/18/2024	БИ84101016	Шыбарайгыр	Калабир	Ерик	180,000
03/18/2024	БИ94101017	Ботахара	Талант	Жандос	1,000,000
03/23/2024	БИ64041419	Төлек	Есентай	Зангар	680,000
03/25/2024	БА69031011	Ители	Рахим	Риян	180,000
03/25/2024	БЛ60112478	Секел	Буран	Лаззатхан	180,000
03/25/2024	БА69021110	Харахас	Семби	Ерболат	360,000
03/25/2024	БЗ90013322	Бахат	Авдуллин	Заманбек	180,000
03/25/2024	БЮ85080734	Ханкелди	Өсерхан	Арманбек	180,000
03/25/2024	БЮ74062418	Жадик	Ханай	Жанболат	180,000
03/25/2024	БЭ89081477	Ители	Хусман	Худайберген	180,000
03/25/2024	БД87020514	Сарбас	Айбат	Журагат	180,000
03/25/2024	ПЭ63030601	Бахат	Боранбай	Бахытхан	180,000
03/25/2024	БЮ89081916	Жадик	Мурат	Тилеуберди	180,000
03/25/2024	БД74052599	Төлек	Хожа	Тилеубай	180,000
03/25/2024	БЖ68102574	Ители	Бекет	Тенселбай	180,000
03/25/2024	БА78042588	Харахас	Хабдуали	Айнабек	180,000
03/25/2024	БВ81020816	Төлек	Нурхас	Саулетхан	180,000
03/25/2024	БД85080215	Харахас	Дөрветхан	Бахытбек	180,000
03/25/2024	БЭ71031814	Сүйндик	Акрамхан	Ахжархын	180,000
03/25/2024	БЛ55091316	Санырау	Келтай	Абай	180,000
03/25/2024	БЭ66031612	Жантекей	Насипат	Даниял	180,000
03/26/2023	БА82091722	Молхы	Алейхан	Нуртуган	680,000
03/26/2024	БД69090819	Санырау	Камелхан	Лаззат	180,000
03/26/2024	БД72062783	Харахас	Мубарак	Абужалел	180,000
03/26/2024	БЮ93011433	Жантекей	Даниял	Нурбол	180,000
03/26/2024	БЗ76061512	Ители	Серкеш	Байгабыл	180,000
03/26/2024	БЛ81102232	Санырау	Тауба	Айтуган	180,000
03/26/2024	БЮ58080511	Жадик	Сайпгали	Шарив	180,000
03/26/2024	БЖ85020413	Ители	Октябрь	Шашубай	180,000
03/26/2024	БЮ78061955	Жантекей	Халидолда	Айгүл	180,000
03/26/2024	БЮ88011510	Хурман	Хажимухан	Аманкелди	180,000
03/26/2024	БЖ73012475	Жантекей	Көнбай	Байбатша	180,000
03/26/2024	БЛ90032613	Санырау	Халман	Ерузах	180,000
03/26/2024	БЛ84083160	Санырау	Ахай	Жанбота	180,000
03/26/2024	БЮ92040237	Төлек	Досжан	Хуатхан	180,000
03/26/2024	БЮ88052811	Узынмылтых	Тогтамурат	Аманкелд	180,000
03/26/2024	БЮ64021819	Атантай	Нурахмет	Бекболат	180,000
03/26/2024	БИ85080619	Ханкелди	Үмитхан	Хайратбек	180,000
03/26/2024	БЮ94090114	Төлек	Хайрол	Нурсултан	180,000
03/26/2024	БЮ87122757	Ботахара	Болатбек	Сайран	180,000
03/26/2024	БД87445254	Уах	Жылхышбай	Ербол	180,000
03/26/2024	БИ77032712	Уах	Тарих	Ерболат	180,000
03/26/2024	БЗ78112977	Молхы	Каримхан	Өнербек	180,000
03/26/2024	БЮ90072514	Бахат	Шаймурат	Байтолда	180,000
03/26/2024	БЭ87041215	Хурман	Кагбат	Бахытжан	180,000
03/26/2024	БД86012917	Жадик	Хайтмалив	Наурызбай	180,000
03/26/2024	БЖ76041400	Молхы	Багдат	Сауле	180,000
03/26/2024	ТЭ65032214	Молхы	Хусан	Салтанат	180,000

03/26/2024	БЛ82091430	Санырау	Партия	Олжас	180,000
03/26/2024	БЛ86041610	Санырау	Төкей	Есентай	180,000
03/26/2024	БА78042215	Санырау	Көнай	Танирберген	180,000
03/26/2024	БЖ79101131	Жантекей	Лахан	Еркинбек	180,000
03/26/2024	ББ70010211	Шыбарайгыр	Азимхан	Харахат	180,000
03/26/2024	ББ90012012	Узынмылтых	Асылбек	Айдос	180,000
03/26/2024	ББ72111217	Жантекей	Халидолда	Ерханат	180,000
03/27/2024	ББ89051212	Тайлах	Машу	Екемурат	180,000
03/27/2024	БА92040511	Төре	Озат	Адалбек	180,000
03/27/2024	БД85040531	Шыбарайгыр	Шарив	Амандых	180,000
03/27/2024	БЗ79050815	Төлек	Хуандых	Берикбол	180,000
03/27/2024	БА87051211	Урианхай	Мэндбаяр	Цэрэн	180,000
03/27/2024	БЭ70021931	Ботахара	Бектемир	Анибарсадет	180,000
03/27/2024	БЮ77031428	Шеруши	Керейбай	Хуантай	180,000
03/27/2024	БЭ69031631	Ители	Байболсын	Кенжебек	180,000
03/27/2024	БЕ85052612	Хожа	Тилекберди	Бахберген	180,000
03/27/2024	БЛ89101312	Хурман	Байдииков	Аманкелди	180,000
03/27/2024	ФД6829111	Шыбарайгыр	Хасен	Камаров	180,000
03/27/2024	БД65030619	Төлек	Хаби	Шынарбек	180,000
03/27/2024	БЭ86120333	Санырау	Аят	Хайрат	180,000
03/27/2024	БД69090819	Төлек	Бөлшөш	Арыстанбек	180,000
03/27/2024	БК76022918	Найман	Шаймурат	Азербай	180,000
03/27/2024	БЗ86030517	Ители	Торгай	Худайберген	180,000
03/27/2024	БЮ85050314	Молхы	Каримхан	Женисбек	180,000
03/27/2024	БИ62121614	Төлек	Рахмет	Алексей	180,000
03/27/2024	БИ91010912	Найман	Мурат	Болат	180,000
03/27/2024	БЭ79111917	Ханкелди	План	Жанарбек	180,000
03/27/2024	БЮ80102311	Уах	Абай	Хайырбек	180,000
03/27/2024	БЮ77120214	Сарбас	Өтемис	Марат	180,000
03/27/2024	БЭ85041915	Жадик	Мурат	Онгар	180,000
03/27/2024	БЭ87120533	Ители	Бодау	Бейбитбол	180,000
03/27/2024	БВ89111785	Керей	Даукен	Бахыт	180,000
03/27/2024	БЭ86051930	Бахат	Махсат	Жанарбек	180,000
03/27/2024	БЭ75083118	Жантекей	Ақран	Женисбек	180,000
03/27/2024	БД83041839	Санырау	Какеша	Тохсанеки	180,000
03/27/2024	БЭ79111917	Санырау	Хатпа	Жанарбек	180,000
03/27/2024	БЗ62022716	Найман	Хаблан	Шандат	180,000
03/27/2024	БЭ58021040	Төлек	Лахан	Гүлмайра	180,000
03/27/2024	БЗ69041255	Ботахара	Хибатай	Марат	180,000
03/27/2024	ББ90012012	Бахат	Шохан	Аймерей	180,000
03/27/2024	БД89047215	Ботахара	Конторбай	Олжас	180,000
03/27/2024	БЮ92021142	Ожых	Пабет	Ермурат	180,000
03/27/2024	БЮ89113012	Жантекей	Солтахан	Ерболат	180,000
03/27/2024	БЮ82051477	Ботахара	Хадыс	Сайлаубек	180,000
03/27/2024	БЮ+Н85	Төлек	Зангар	Жансери	180,000
03/27/2024	БИ89042715	Молхы	Ороз	Есбол	180,000
03/27/2024	БЮ64101303	Ботахара	Рахат	Гүлстан	180,000
03/27/2024	ББ87060717	Ботахара	Айтуган	Ерболат	180,000
03/27/2024	БИ84081400	Молхы	Адах	Нурсауле	180,000
03/27/2024	БК71121617	Найман	Мөшке	Ержан	180,000
03/27/2024	БК85042113	Шеруши Хурман	Карибай	Багдаулет	180,000
03/27/2024	БК89121092	Шеруши Хурман	Ерболат	Сырымбет	180,000
03/27/2024	БВ78011200	Атантай	Хахтан	Ахгүл	180,000
03/27/2024	БМ77102610	Шеруши Хурман	Заводхан	Серикбай	180,000
03/27/2024	БЭ82081035	Жадик	Шамши	Амантай	180,000
03/27/2024	БЭ84090918	Найман	Акерия	Еркин	180,000
03/27/2024	БЮ72120713	Атантай	Нурахмет	Санатбек	180,000
03/28/2024	БМ81041110	Ожых	Айкөлбай	Арыстан	180,000

03/28/2024	БЮ72120713	Шеруши Хурман	Каримхан	Сайфулин	180,000
03/28/2024	БК89121092	Атантай	Солтан	Муса	180,000
03/28/2024	БЮ83051107	Уах	Съез	Ахмарал	180,000
03/28/2024	БЭ82122511	Атантай	Ержан	Серикжан	180,000
03/28/2024	БК89121092	Шеруши	Ерболат	Сырымбет	180,000
03/28/2024	БЮ6212211	Санырау	Шайхан	Бекболат	180,000
03/28/2024	БЮ83051107	Шеруши	Адилхожа	Халаубай	180,000
03/28/2024	БА72121113	Бахат	Хабай	Айдос	180,000
03/28/2024	БЛ90090292	Ители	Мендихан	Дамыс	180,000
03/28/2024	БМ81041110	Бахат	Боранбай	Кадирхан	180,000
03/28/2024	БЮ58031813	Шеруши Хурман	Тахай	Шаймурат	180,000
03/30/2024	БК89121092	Ожых	Батцацрал	Пүрвээ	1,000,000
03/30/2024	БК89121093	Бахат	Дакей	Мурат	7,000,000
03/31/2024	БЛ88052511	Хурман	Нурсалхан	Алпысбай	180,000
03/31/2024	БЭ71031814	Сүйндик	Акирамхан	Ахжархын	7,000,000
03/31/2024	БЭ64062913	Уах	Сейсенбай	Серик	180,000
03/31/2024	БК89121092	Бахат	Дакей	Марат	7,000,000
04/02/2024	БА72121113	Хурман	Бейсен	Маралдым	7,000,000
04/02/2024	БЮ83053012	Жадик	Шамши	Амантай	1,000,000
04/02/2024	БК94111462	Бахат	Талгат	Бейбитхан	180,000
04/02/2024	БЭ82081035	Санырау	Рахмет	Төлей	180,000
04/02/2024	БЭ71031814	Уах	Гафу	Аманбек	180,000
04/02/2024	БЗ86110314	Ожых	Аманкелди	Салдат	180,000
04/02/2024	БИ79050312	Бахат	Бугыбай	Бекболат	180,000
04/02/2024	БЭ83103012	Ботахара	Хонай	Досжан	180,000
04/02/2024	ОА70082513	Атантай	Амен	Достыхбек	180,000
04/02/2024	БИ87100316	Узынмылтых	Хадыр	Ханат	180,000
04/02/2024	БЭ64062913	Хурман	Өнерхан	Хабай	500,000
04/02/2024	БЮ65092015	Уах	Бухараф	Нурлан	180,000
04/02/2024	БЮ83053012	Бахат	Зулхарнай	Ерулан	180,000
15/06/2024	БЗ86110314	Жадик	Шариф	Хаждаулет	7,000,000
05/27/2024	БЮ76012416	Бахат	Балжням	Энхболд	5,000,000
06/04/2024	БИ86122117	Ботахара	Канторбай	Жандос	7,000,000
06/15/2024	БЭ82032225	Ботахара	Аким	Гүлмайра	674,000
06/25/2024	БЮ76012416	Жадик	Оразбек	Назарбай	5,000,000
06/26/2024	БК94111462	Санырау	Хибатай	Марат	1,000,000
06/26/2024	БИ79050312	Ожых	Хизат	Мухтар	5,000,000
2024.09.23	ХИ87111321	Улаан малгайт	Базаррагчаа	Долгион	6,000,000
2024.09.23	ЙР90062017	Баясгалан	Алтангэрэл	Мөнхбаатар	6,230,000
2024.01.11	УХ89050811	Лхасүрэн	Лхасүрэн	Одбаяр	2,000,000
2024.03.02	ОА78022507	Долоонууд	Ринзаан	Булгамаа	500,000
2024.03.25	ТЗ86060814	Боржигон	Батсайхан	Баяраа	692,000
2024.03.26	ТЗ86060814	Боржигон	Батсайхан	Баяраа	20,000
2024.04.05	ОЮ89111035	Хатуу	Баян-Очир	Мөнхбат	2,000,000
2024.09.02	ТИ88080255	Боржгин	Сүрэнхорлоо	Болд-Эрдэнэ	2,000,000
2024.09.02	ТЖ59010101	Бэсүд	Түвдэням	Сарантуяа	2,000,000
2024.09.02	ТЖ68101571	Гүр	Гүрринчин	Сүхээ	2,000,000
2024.09.02	ТА71040407	Луужин	Очирбат	Баярмаа	2,000,000
2024.09.02	ОЮ89111035	Хатуу	Баян-Очир	Мөнхбат	2,000,000
2024.09.02	МД97122508	Боржигон	Авирмэд	Мөнгөнцацал	2,000,000
2024.09.02	АН99010714	Их баг	Эрдэнэцогт	Булгантамир	2,000,000
2024.09.02	МЮ97122702	Тэсийн тоос	Түвшинжаргал	Шинэцэцэг	2,000,000
2024.09.02	ТЕ74031305	Халиугчин	Дашдаваа	Өлзийцэцэг	2,000,000
2024.09.02	РБ90052034	Жалхамц	Шагдарсүрэн	Баасанбилэг	2,000,000
2024.09.02	ИП86092666	Боржигон	Отгонням	Одончимэг	2,000,000
2024.09.02	ОА88110111	Хүж	Бат-Очир	Содболд	2,000,000
2024.09.02	ДЮ89021804	Хар дархад	Лхагвасүрэн	Оюунтунгалаг	2,000,000

2024.09.02	ОЮ89080823	Бурдаг	Одбиш	Солонго	2,000,000
2024.09.04	BM85041017	Хөх нуур	Ундаарай	Анхбаяр	2,000,000
2024.09.02	TA72080761	Боржигон	Төрбат	Болорцэцэг	1,200,000
2024.09.04	BM89042108	Хөх нуур	Ундаарай	Алтанчимэг	2,000,000
2024.09.04	TE86091972	Тайжууд	Өнөрсайхан	Ганзориг	2,000,000
2024.09.09	OA67062814	Элжэгэн	Эрдэнэдалай	Дэмбэрэлсамбуу	2,000,000
2024.09.10	TE64050177	Гэнэн	Хайвий-Ёндон	Батбаяр	2,000,000
2024.09.19	TE61081170	Боржигин	Очирдагва	Цолмон	2,000,000
2024.10.29	TE74031305	Халиугчин	Дашдаваа	Өлзийцэцэг	3,000,000
2024.12.05	TЖ68101571	Гүр	Гүрринчин	Сүхээ	500,000
2024.12.07	УХ72122005	Үмхэлцэг	Жаргал	Алтангэрэл	1,000,000
2024.12.21	BC81060117	Могойхон	Маамуу	Төмөртоогоо	2,000,000
2024.01.03	ЧГ66012601	Сангийн Далай	Гунгаа	Оюунжаргал	300,000
2024.02.05	PБ84112632	Цагаан Сахиус	Шагдарсүрэн	Отгон-Өлзий	1,000,000
2024.03.15	PЮ83121118	Хонин-Онход	Гүншир	Мөнгөнхуяг	2,000,000
2024.03.15	PБ84112632	Цагаан Сахиус	Шагдарсүрэн	Отгон-Өлзий	1,000,000
2024.03.15	PЮ75071211	Оймон	Хайчаа	Батсайхан	2,000,000
2024.03.15	PЮ60042712	Жөгд	Лувсандорж	Ганбат	300,000
2024.03.16	PT82090869	Бүргэд	Наранчулуун	Жавзанпагма	2,000,000
2024.03.16	TE70080593	Хөх Тэнгэр	Пилжээ	Лхагважав	1,200,000
2024.03.28	PБ84112632	Цагаан Сахиус	Шагдарсүрэн	Отгон-Өлзий	1,000,000
2024.03.29	PK86081111	Хойд Гойд	Хаш-Эрдэнэ	Эрдэнэбаатар	2,000,000
2024.05.03	PБ84112632	Цагаан Сахиус	Шагдарсүрэн	Отгон-Өлзий	1,000,000
2024.11.25	УХ71031271	Их-Мэргэд	Рина	Ганбаатар	1,000,000
2024.11.25	RP87011716	Боржигон	Мягмарсүрэн	Оюунболд	1,000,000
2024.11.25	PЮ70021919	Эвсэл	Мөнхбаяр	Сарангэрэл	1,000,000
2024.03.25	PE73051013	Мухлай	Бөхчулуун	Пүрэвдорж	5,000,000
2024.03.25	ПЭ72070531	Эмчийнхэн	Морх	Амарсанаа	6,000,000
2024.03.25	ПП86122214	Шаргай	Зуноров	Эрхбаяр	1,000,000
2024.03.25	PK81122281	Эмч	Энхээ	Уртнасан	2,000,000
2024.03.25	OA87111815	Тайж	Басанжав	Отгонтулга	2,000,000
2024.03.25	MK74111807	Шаабэйс	Баатаржав	Ариунтөмөр	1,000,000
2024.03.25	ПЭ71063012	Халзан навааныхан	Батхүү	Бадрах	1,500,000
2024.03.25	ПЮ73022227	Бээлийнхэн	Сүрэнжав	Эрдэнэчимэг	1,000,000
2024.06.20	ЛЮ72041818	Цоохорынхатиган	Сүхбаатар	Төмөрхүү	3,000,000
2024.10.06	УС72061437	Хараадай	Хашхүү	Дэлгэр	1,000,000
		Нийт дүн			195,766,000

Огноо	ХАНДИВЛАГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ			Нийт хандив
	Хуулийн этгээдийн нэр	Регистрийн дугаар	Хаяг /оршин байгаа аймаг сум,нийслэл, дүүрэг	
2024.09.22	Сүбүтэй Майнинг Сервис ххк	5673828	Улаанбаатар хот, СБД 1-р хороо, Меру Тауэр 402 тоот	5,000,000
2024.10.06	Агдуун Хүү ХХК	4086228	Захирал Оорцог нүцгэн овогт Түвдэндоржийн Болд Ховд Жаргалант, Магсаржав баг 4-2 тоот	6,996,000
	Нийт дүн			11,996,000

3.5.4 Монгол Улсын Их Хурлын Сонгуулийн тухай, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн дагуу Их Хурлын сонгуулийн зардлын тайланг гаргаж, “Хүлэгт хүннү адит” ХХК, 2024оны Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн

иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тайланг “Эмо аудит” ХХК-ийн Аудитын дүгнэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад тус тус хүргүүлсэн гэх баримт, нотолгоог аудитын явцад ирүүлээгүй.

Тайлант хугацаанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй хандивын орлого авсан зөрчилд төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөний зарцуулалт гараагүй.

3.5.5 Татвар, нийгмийн даатгалын хуулийн хэрэгжилтийн талаар

- Татварын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу татварын тайлан гаргаж, Татварын албанд тайлагнасан. Тодруулга тайланд бусад татварын өр 173.9 сая төгрөг, ХХОАТ-ын өр 146.9 сая төгрөгийг толилуулсан байна. ААНОАТ-ын тухай хуулийн 24-р зүйлийн 24.6.Суутган ногдуулсан албан татварыг ажлын 10 өдрийн дотор төсөвт шилжүүлнэ зүйл заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна.
- Байгууллагын мөнгөн орлого, зарлагын анхан шатны баримтууд цахимаар бүрэн баталгаажаагүй байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай 13-р зүйлийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.
- Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн дагуу үндсэн болон гэрээт ажилтанд олгосон цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийг тооцож, нийгмийн даатгалын байгууллагад тус тус тайлагнасан. Нийгмийн даатгалын 173.9 сая төгрөгийн өрийг тайланд толилуулсан байна. Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 21-р зүйл 21.1.Ажил олгогч даатгуулагчийн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийг сар бүр тооцон суутгаж, ажил олгогчийн цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос тооцсон шимтгэлийн хамт тухайн сард багтаан нийгмийн даатгалын санд төлнө зүйл заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.

3.5.6 Төрийн бус байгууллагын хуулийн хэрэгжилтийн талаар

- Төрийн бус байгууллагын хуулийн 23-р зүйлийн 23.1.2.3.4.5-р зүйл заалтын хэрэгжилт бүрэн биелэсэн.

3.5.7 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

- Тус намын бидэнд ирүүлсэн мэдээллээр бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд асуудал гарсан эсэх талаар дүгнэлт гаргах хангалттай нотолгоо байхгүй.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-д “Аудитын үйл ажиллагааны бүтээгдэхүүн нь дүгнэлт байна. Аудитын олон улсын стандартын дагуу санхүүгийн аудитаас бусад үйлчилгээ үзүүлсэн бол холбогдох стандартаар шаардсан тайлангууд байна. Аудитын олон улсын стандартын дагуу дотоод хяналтын ноцтой асуудлын талаар аудитын хороо, уг хороо байхгүй бол төлөөлөн удирдах зөвлөлд мэдэгдэх ба энэ нь зөвлөмж хэлбэртэй байж болно” гэж заасны дагуу Ардчилсан Намын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Миндүг аудит ХХК-ийн аудитор Б.Бүзмаа, Л.Оюунбилэг, туслах аудитор Д.Сарнай, Т.Цагаанбаяр, Н.Ичинхорлоо, Ж.Мөнхшүр хуулийн зөвлөх Л.Золбоо, Ц.Номингоо нар гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор С.Энхтөр хэрэгжүүлсэн.

Ардчилсан Намын 2024 оны санхүүгийн тайлан, холбогдох баримт, материалыг Миндүг аудит ХХК-нд 2025 оны 02 дүгээр сарын 20-ний өдрийн 02/150 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг ДУНД гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн үе шатны материаллаг байдлыг 2023 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 3,641.3 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 54.6 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Учир нь материаллаг байдлын суурь үзүүлэлт 2024 онд 6,268.0 сая төгрөг болж өмнөх оноос 2,626.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдал 94.0 сая төгрөг буюу төлөвлөлтийн материаллаг байдлаас 39.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Ардчилсан Намын 2024 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудитын ажил хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг Пантер мидланд аудит ХХК хийсэн байх ба ямар нэгэн алдаа зөрчил илрээгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 9 алдаа¹, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 3 алдааг залруулж, 6 зөрчилд алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлээ.

Аудитаар нийт 3 алдаа² илэрснээс аудитын явцад 3 алдааг залруулж, алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Үүнд: 1. Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээнд хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээг бүртгэсэн. НББОУС 1, СТОУС 10 Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан батламж мэдэгдлийг хангаж ажиллах зөвлөмж өглөө.

2. Орлого үр дүнгийн тайланг НББОУС-ын дагуу тайлагнаагүй. НББОУС 18 Орлого, СТОУС 15 Худалдан авагчтай хийсэн гэрээний орлого батламж мэдэгдлийг хангаж ажиллах.

3. Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн эхний үлдэгдэлд 33 салбарын үлдэгдлийг нэгтгэн залруулах. СТОУС 10 Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан батламж мэдэгдлийг хангаж ажиллах.

Аудитаар нийт 6 зөрчил³ илэрснээс, 6 зөвлөмж өгсөн. Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.1 Зөвлөмж

- Бараа материал, үндсэн хөрөнгийн тооллого хийж, эд хариуцагчийн тооцоо бодсон баримт байхгүй. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.3.жинхэнэ хэрэгжилтийн; 20-р зүйлийн 20.2.6.эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах; батламж мэдэгдэл хангаж ажиллах.

5.2 Зөвлөмж

- Гишүүний татварын авлагыг тайлант онд санхүүгийн тайланд тусгаагүй.

Ардчилсан намын үндсэн дүрмийн 8.1 Намын санхүүжилт, НББОУС 18 Орлого стандарт мөрдөж ажиллах, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.3.жинхэнэ хэрэгжилтийн; батламж мэдэгдэл хангаж ажиллах.

5.3 Зөвлөмж

- Авлага, өр төлбөрийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй. Эргэлтийн авлагын тооцоог хийлгэж дансанд төвлөрүүлээгүй.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.3.жинхэнэ хэрэгжилтийн; 20-р зүйлийн 20.2.6.эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах; батламж мэдэгдэл хангахгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

³ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.4 Зөвлөмж

- 146.9 сая төгрөгийн ХХОАТатварын өр төлбөр төлж барагдуулаагүй нь татварын алданги хүүгийн зардлын эрсдэл гарч болзошгүй.

ААНОАТ-ын тухай хуулийн 24-р зүйлийн 24.6.Суутган ногдуулсан албан татварыг ажлын 10 өдрийн дотор төсөвт шилжүүлнэ зүйл заалтыг мөрдөж ажиллах.

5.5 Зөвлөмж

- 173.9 сая төгрөгийн НДШ-ийн өр төлбөрийг төлж барагдуулаагүй нь байгууллагад нэмэлт зардлын эрсдэл гарч болзошгүй.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 21-р зүйл 21.1.Ажил олгогч даатгуулагчийн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийг сар бүр тооцон суутгаж, ажил олгогчийн цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос тооцсон шимтгэлийн хамт тухайн сард багтаан нийгмийн даатгалын санд төлнө зүйл заалтыг мөрдөж ажиллах.

3.6 Зөвлөмж

- Анхан шатны баримт цахим баримтаар бүрэн нотлогдоогүй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.3.жинхэнэ хэрэгжилтийн 5.1.4.үнэн зөв байх; 5.1.6.зохицох. 13-р зүйлийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Сонгуулийн ерөнхий хороонд 2025 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл											/сая төгрөгөөр/	
Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй			
Мөнгөн гүйлгээг алдаатай тайлагнасан	1				1		1					
Орлого үр дүнгийн тайлан алдаатай тайлагнасан	1				1		1					
Санхүү байдлын эхний үлдэгдэл алдаатай тайлагнасан	1				1		1					
Дүн	3				3		3				3	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын б-гад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хөрөнгийн тооллого хийж үлдэгдэл баталгаажуулаагүй	1						1					
Тайлант оны гишүүний татварын авлага бүртгээгүй	1						1					
Авлага, өр төлбөрийг баталгаажуулаагүй	1						1					
Дүн	3						3					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Татварын хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ХХОАТ-ын өрийг хуулийн хугацаанд төлөөгүй	1						1	
Анхан шатны баримтууд цахим баримтаар бүрэн баталгаажуулаагүй	1						1	
Дүн	2						2	
Нийгмийн даатгалын хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
НДШ-ын өрийг хуулийн хугацаанд төлөөгүй	1						1	
Дүн	1						1	
Нийт дүн	3						3	